

ЭНЦИКЛОПДИ

Нам улууһун хаһыата — 1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Тыл — омок баар-суох сыаннаһа уонна быстыспат бэлиэтэ. Хас биирдии норуот бэйэтин ураты майгынаах культуратын, үгэстэрин, тылын харыстыыр сувереннай бырааптаах.

Саха Республикатын Тыл туһунан Сокуонуттан

Улуус дьаһалтатын отчуоттара

Ааспыт нэдиэлэҕэ улуус дьаһалтатын үлэһиттэрэ нэһиликтэри кэрийэн нэһилиэнньэни сыллаабы үлэлэрин кытта билиһиннэрдилэр, нэһилиэк олохун көрдүлэр-инитилэр.

Улуус баһылыгын солбуйааччы В. М. Максимов салайааччылаах бөлөх 1 Хомустаах, Таастаах, Фрунзе уонна Кыһыл Дэрэбинэ дьонун-сэргэтин кытта көрүстэ.

Таастаах олохтоохторо сүрүннээн уруккуттан туруорсар саамай тыын болпуруостарын — уунан хааччыллыгы уонна газ кириитин, суол оноһуутун туруорустулар. Маны таһынан арыгылааһын болпуруоһа бу нэһилиэккэ сытытык турбутун, медосмотр кэмигэр барбатын у. д. а. налдыар болпуруостарын эттилэр. В. М. Максимов Таастаахха 1997 сылга газ кириэ дьон эрэннэрдэ.

Тохсунньу 6 күнүгэр бу бөлөх чилиэннэрэ 1 Хомустаах нэһилиэгэр сырыттылар. Олохтоох дьаһалта дьэтигэр, саҥа микрорайонга, котельнайдарга, музыкальнай оскуолаҕа, ПОМ-га, участковой балыһаҕа сырыттылар уонна иһэр-аһыыр, кыаммат дьэ кэргэттэри кэрийдилэр. Саҥа микрорайонга 25-кэ уһаайба түгэтиллибит. Уонча дьэ көндөйө бүтэн үлэҕэ субу кириэр

туруктаах тураллар, ол гынан баран уот, газ суоһунан ыаллар көһөн кэлэ иликтэр. Оноһор эргэ дьэлиэригэ сылдьан саҥа уһаайбаларыгар хотон туттан сүөһүлэрин көрө сатаан баран тохтообуттар. Уот гардыллаҕа, газ кириэрэ буоллар саҥа сиргэ саҥа дьэ элбэ этэ.

Киһэ кулуупка буолбут муньааха 30-тан тахса киһи кэлэ. Дьон-сэргэ сэргэх, ыйытымы утуу-субуу толлубакка биэрэллэр, бэйэлэрин нэһиликтэрин туһугар сөптөөхтүк кыһаллалар. Хомустаахтар сүрүн туруорсууларынан эмэ атын нэһиликтэр курдук уот, газ болпуруостара, үлэнэн хааччыллы буолдулар. Үлэ туһунан ыйыты оруннаах — Хомустаахха 88 үлэтэ суох киһи учуокка турар, өссө учуокка турбат хас киһи баара биллибэт.

Муньах түмүгэр мустубут дьон дьаһалта 1996 сыллаах үлэтин ортонон сыаналаатылар.

Түмүккэ тыл ветеранын аатын ылбыт дьонго удостверенелары. «Кыайы 50 сыла» мэтээллэри Максимов В. М. туттартаата.

В. РЫКУНОВА.

Ааспыт нэдиэлэ оптуорунньугар Көбөкөнгө улуус

дьаһалтатын баһылыгын солбуйааччы А. А. Бочкарев салайааччылаах бөлөх дьаһалта 1996 с. үлэтин отчуотун дүүллэни буолла. Муньааха кэли сэмэй, баара-суоһа 36 киһи кытына. Манна А. А. Бочкарев иһитиннэринтэн кэли народной судья Н. Н. Степанов, ИДЬУО начальнигын солбуйааччы Д. А. Зырянов быраабы харыстыр органнар үлэлэрин, общественной бэрээдэк туругун туһунан кэспээтилэр.

Олохтоох дьаһалта баһылыга В. Е. Потапов нэһиликтэ ааспыт сылга ытыллыбыт үлэни-хамнаһы билиһиннэрдэ. Ылдьыттар бириллибит ыйытыларга сийили эппиэттэри биэрдилэр.

Отчуоту дүүллэнигэр орто оскуола директора В. Н. Макитова үөрэх базата эргэригин, өрөмүөн туһалаабатын, нэһилиэнньэ оскуола саҥа дьэтин туруорсубута быданнаабытын эттэ. Варвара Николаевна нэһиликтэр икки ардыларыгар куоталаһыга бөлөһүнэн араарыга тэнгэ суох балаһыаньа баарын бэлиэтээтэ. Пенсионер Е. Е. Орлов коллективной предпринимен ыһыны төрдүтэн сыһа быһынан аахта, кыты сиргэ үлэлиир-олорор усулуобуйа ыараханын ордуоттук болпуруоһа буо-

ларын аһына, бюджеты үлэригэ тэйиччи сытар нэһиликтэргэ үп олус кырымчыктык бириллэрин, ангардас айан, кэли-бары ороскуота учуоттаматын кириитикэ быһытынан эттэ.

Үлэ ветерана Л. Я. Жирков тыа хаһаайыстыбатыгар реорганизация тэрээһинэ мөлбөһүн, манна өйдөтүү, юридической өттүнэн сүбэ-ама суоһун, ол түмүгэр нэһилиэнньэ ортоугар паайы үлэстиигэ атааннаһы таһарын ыйда. Ычат түмүгү-лэригэр күттөннөөх көмө оноһуллубатын, күрэхтэнилэри тэрийиңгэ болгомто наадатын бэлиэтээтэ.

Лаврентий Яковлевич индикитин дьаһалта отчуоттары көлүөһэ үрдүтэн ыксалынан ытыры тохтотон, нэһилиэнньэни кэспэти түмэн дьонун, ыргиччи кэспэтинни тэрийгэр баҕа санаатын биллэрдэ. Улуус Баһылыгын быбар нини-нээби программата хайдах туолан иһэрин иһитиннэри наадалааһынан аахта.

Уопсай түмүккэ мустубут дьон дьаһалта биер сыллаах үлэтигэр туох-ханнык сыаналы биэрбиттэргэ чуолкайдаммата. Икки өттүттэн бэрт ыксалынан мустан кэспэтинни тэрээһин сатабайа кыайда.

Бэйэ информ.

УЛУУС МУНЬАБЫН IX-с (УОЧАРАТТААХ) СЕССИЯТЫН ЫҢЫРАП ТУҢУНАН

«Саха Республикатыгар государственнай былаас олохтоох органнарын туһунан» Саха Республикатын Конституционнай Сокуонун 12 ыстатыйатыгар олобуран улуустаабы Муньах Президиума Быһаарда:

1. Улуус Муньабын IX-с сессиятын бу дьыл олунньу 27 күнүгэр сарсыарда 10 чаастан Нам сэлэнньэтигэр ыгырарга.

2. Улуус Муньабын IX-с сессиятыгар көрүллэр болпуруостар барылларын маньык бигэргэтэргэ —

Улууска «Бэрээдэги араҥаччылааһынага нэһилиэнньэ кытытын туһунан» Саха Республикатын Сокуонун олоххо киллэрини соруктарын туһунан.

Улуус Муньабын председателэ, улуус Баһылыга А. ЯДРЕЕВ.

НАМ УЛУУҢУН ЫЧЧАТЫГАР ЫҢЫРЫ

Убаастабыллаах Нам улууһун ыччата!

Улуус баһылыгын анал дьаһалынан 1997 сыл Нам улууһугар М. К. Аммосов сылын биллэрилиннэ. Юбилейнаан сибээстэн элбэх мероприятие ытыллара былааннаар, ол курдук, Саха госуниверситетыгар «Нам ыччатын күнэ», добордуу Таатта улууһун ыччата ыалдьытты кэлиитэ, ычат хамаһаһынын көбүлүүр сыаллаах «Сыл бастын түмсүүтэ» конкурс о.д.а.

М. К. Аммосов юбилейнаан сибээстэн Нам улууһун ыччатын олобор-дьаһагар, үрөһүгэр, үлэтигэр дьонун хамаһаһын итти-үөрөтти өттүгэр элбэх өрүттөөх үлэ ытыллара былааннаар. Онон ычат өйүн-санаатын түмэн, олоххо актыбынай позициялаах буолуутун ситиһиэххэ.

М. К. Аммосов сырдык аатын түһэн биэрбэт, үтө аатын ааттатар курдук үлэлиирин-хамсаһын, үрөһүгэр, санаһын айаһын. Биер дойдулаахпыт, саха норуотун чабылхай уола М. К. Аммосов төрөөбүтэ 100 сыла туолар юбилей улуус ыччатын өйүгэр-санаатыгар үтө, умнуллубат суолу-иһи хаалларыа дьэ бигэ эрэллээхпит! Улуус ыччатын актива.

ОЛУННЬУ 13 КҮНЭ — ТӨРӨӨБҮТ ТЫЛ УОННА СУРУК-БИЧИК КҮНЭ

САХА НОРУОТУН КИЭН ТУТТАР УОЛА

Саха биллиилээх лингвист, саха омок маассабай суругун төрүттээбит С. А. Новгородов төрөөбүтэ олунньу 105 сылын туолар. Бу күндүл (1892 сыл олунньу 13 күнэ) биһиэхэ барыбытыгар үөрүү-көтүү быраһынынныгынан бэлиэтэниэхтээх: саха ааттаах омок бэйэбит туспа тыллаах, суруктаах-бичиктээх, литературалаах буолбуппун Новгородов бигэргэппитэ.

Кини сахалар уонна баһынайдар сьезэтиригэр сахалы буукубалары онорон, норуот киһи араҥатын үрөһүгэр кэм кэлэ дьэ иһэһисинноох дакылаатын өйөөн, сьезд латынныны алфавитынан буукубаар айарга, ону Новгородов онороругар уураах ылыммыта. Онон кини бастакы буукубаара Олунньутаабы революция өрөгөйдүүрүн кытта бэчээттэммитэ.

«Сахалы сурук-бичик буукубаар» 4000 экземплярдаах, дьобус кээмэйдээх, ойуута-мандара суох сүдүгү этэ. Ол эрэри сахаларга бастакы учебник быһытынан суолтата сүппэт сүдү улахан. Ученая саҥа олоххо сахалар Россия атын омуктарын кытта тэнгэ бырааптаналларыгар суруктаах-бичиктээх, сайдыбыт духовнай уонна материальной культуралаах буолуох-

таахтар дьэ куруук этэрэ, суруйара даҕаны «10 марта в якутском сознании» ыстатыйа).

Кэли тахсыталаабыт учебниктара сахалы национальной сурук-бичик тарбаһытыгар, бэйэ суруга суох өлбүт тыллаах омок ахааныгар сылдьарбыт кэргэһин, мантан антах ол уурайыахтааһын өйдөөн, Саха сирин Правительствота, ол иһигэр М. К. Аммосов элбэх көмөнү онорбуттара. С.А. Новгородов учебниктарын айарыгар, оноуа полиграфической базаны тэрийэригэр аччытаан, тымыны дьэбэ-уокка тоҥорхотан үлэлиирин сымнатара Максим Кирович өрүү тирэх буоларга кыһаллара.

«Күндү Максимушка! Атах таһаһынан букатын нэйдэйдим. Питердээби нарком итинэн кыайан көмөлөспөтө. Онон мэхэ саппыкыта булаҥ ыт уонна «Националыстар олохторо» ыстатыйам бэчээттэнэрин түргэтэт» — дьэ кердэспүт. С. Аржаковка суругар Максим буукубаарбар, ааһар кинигэбэр, наадалаах революционнай хамсаһыны көрдөрөр портреттарга, барельефтарга, орнаменттарга харчы ытырын туһунан кэспээбит.

Кини Максим Кировичка үлэтэ хайдах баран иһэрин суругун аайы сийили бил-

лэрин иһэр уонна чугас доборунан ааһынан буолуо, олус дьүдүйбитин, күнэ 100 грамм килиэбинэн аһаан сылдьарын, Максим көмөтүнэн Смольнай остолобуйогар 10-на аһаабытын, тиһэбэр Петербурга кэлэр дьонунан боролуукта ытырыгар эппит. Төрөөбүт норуотум суруктанарыгар, педагогической литератураларын туһугар үлэлиирбин санаатаһына тус бэйэм кыһалбаһын, эрэйбин умнап, кынаттана түһэбин дьэ атын табаарыстарыгар ахтар.

Биер суругар Москваҕа кэлэн 12 хонукка титириндээн балыһаҕа сылпытын, ол да буоллар ааһар кинигэтэ бүтэн эрэрбитэн үөрэр уонна төһө да ыарыйдар санаатын түһэрбэктэ: «Маннаабы врачтар Дьоккуускай таһынаабы кумаардарга сиппикиттэн титирини ыарытын сыһаара сылдьыбыккын дириллэр», — дьэ соннуйбут. Салгы үлэтигэр наадалаах 12 келгигэ сөптөөх сахалы шрифтери Петербург типографията бэлэмни охсоругар тылын-өһүн тиздэригэр Максим Кировичтан кердэспүт.

Бу суруктаран кердөххө, М. К. Аммосов ученай-бытыгар сүрдээх истин сыһыны олохтообут. Дьадаһылар былаастарыгар об-

щественнай сайдыы сокуоннарын туругурдарга бу икки киһи тулхадыйбат дьулуурдаахтык үлэлэспиттэр. Ол курдук саха норуотугар сырдык суолу арийбит туттаах дьоннорбут XX-с үйэбэ хайдах олохтоохтаахпытын ыйан-көрдөн, эрдэттэн ахылат түһэрбитэрин ситэ сыаналаабакка, ардыгар утарсабыт, сыһаны-халтыны көрдүү, була сатыбыт.

Маньык холобуру аҕа-лаахха. Саха интеллигенциятыттан аан бастакынан С. А. Новгородов 1916 с. «Саха интеллигенциятын сүрүн соруктара» ыстатыйатыгар саха нацията XX-с үйэ саҕаланьытыгар бизэ бэлиэ төрүттэммитинэн ситэ-тэрэн бэйэтин бэйэтэ салайынарыгар кыах баарын мэкцидилэр.

1. Сахалар бары биер төрүттээхпит,

2. Саха олоһор сирэ биер кэлимэ,

3. Саха тыла баай, национальной литературалаахпыт,

4. Саха бэйэтэ анал итэ-бэллээх омок,

5. Саха норуота Россия-скай государственва олоһор, онон тыһынаах буолар уонна сайдар усулуобуйалаахпыт.

Оттон 1920 с. М. К. Аммосов Сибревком болому-чунайынан үлэлээн, Иркут-

скай күбүөрүнэтигэр оройон быһытынан кириэрэ. Ити ыраахтааһылаах Россияттан хаалбыт нэһилиэстибэни туоратан, Сэбиэт былааһын кэмигэр национальной политиканы токурутуу омсолооһун дакаастаан, Сибревкомга докумуон түһэрбитин түмүгэр 1920 сыллаахха балабан ыйыгар Саха сирэ туспа уобалас буолта.

Тохсунньу 1922 с. Аммосов И. В. Сталин приемугар сылдьан, Саха Республика тэриллэригэр кинит-лэ сөбүлэнигэр ылбыта. Оттон тохсунньу 21 күнүгэр партия КК Политбюрога В. И. Ленинтен сөбүлэһилан, Автономия тэриллэригэр уураах таһаарбыта. Онон Россия Кини СК муус устар 27 күнүгэр Саха Автономнай Республикатын иһэрбититтэн саҕалаан, саха норуота суверенитет идеятын олоххо киллэрингэ маннайгы хардыһы онорбута.

Ырыттааха, бөдөгө государственнай-общественнай деятель М.К. Аммосов ученай С.А. Новгородов саха норуотун инники сайдытын биер хараһынан көрөн, үлэлэрин хайысхаларынан тус-туспа идэлээх дьон эрээрилэр бэйэбитин бэйэбит дьаһанарбытыгар олук укпуг дьонун, хаһан да умнуллубат үтүөлээхтэр.

Максим Кирович Новгородовы уһулдучу киһи биллиилээх, төрөөбүт норуотун культурата чэчириригэр күүһүн-күдэбин харыстаабакка туруулаһар, саха суругун латынныны алфавитынан айыт киһинэн биллэрин «С. А. Новгородов туһунан өйдөбүнүктэртэн» 1920 сыллаахха балабан ааҕабыт (257 стр.). С. А. Новгородов нуучка норуотун үөрэхтээхтэрэ Л. В. Щербаны, В. М. Ионовы, А. Н. Самойловичи, С. В. Ястремскийи, Э. К. Пекарскийи кытта тэнгэ сөбүлэһэр, ааһар чулуу лингвист, саха таабырыннарын, чабырбахтарын, сөһүннэрин, саха хантан хааннааһын, түп былыргы саха үгэр айыыларын, сэрингэ туттар тэриллэрин, ырыаларын үрөһүгэр философ, тылбаасчыт.

Кини кэлин иһэр кэм ыччатын кэскилин таба таай-быт саха норуотун биер бастын, ытыктанар уола, төлкөһүтэ уонна сүбэһитэ кэриэһин — «үлэбэ дьук-дарственнай-общественнай деятель М.К. Аммосов ученай С.А. Новгородов саха норуотун инники сайдытын биер хараһынан көрөн, үлэлэрин хайысхаларынан тус-туспа идэлээх дьон эрээрилэр бэйэбитин бэйэбит дьаһанарбытыгар олук укпуг дьонун, хаһан да умнуллубат үтүөлээхтэр.

Валентина ШАПОШНИКОВА, норуот үөрэтирин туйгуна. Нам селота.

УЛУУС ДЬААЛТАТЫН ОТЧУОТУТТАН

Олохпут укулаата айгыраабата

Улууc дьаалтатын 1996 cылга үлэтин отчуотун сорох салааларын (экономика, бюджет, капиталнай тутуу, тыа хаһаайыстыбата, сир реформата, үлэнэн хаачыллыгы, үөрэхтээһин, доруобуйа харыстабыла, ыччаты кытта үлэ о.д.а.) ааспыт cыл бүтүүтэ «Бэбэхэ». Бүгүн. Сарсын» дьэн Нам улуунун социальнай-экономическай балаһыаньатын киэнник ырытыгы экономика отделын сэбиэдиссэй А. Б. Винокурова «Энгсиэли» хаһыат 1996 с. — 142, 143, 145, 146, 149, 150, 1997 с. — 2, 4 №-гэр бэчээттэтэн турар. Маны таһынан улууc дьаалтатын Баһылытын солбуйааччы А. А. Бочкарев «Тылтан — дьыалаба» («Энгсиэли», 1996 с. 142 №), сир комитетын урукку председателэ А. Д. Попов «Сири туһанааччыларга ирдэбил улаатыба» («Энгсиэли», 1997 с. 14 №) дьэн ыстатыйаларыгар 1996 cылга ытыллыбыт үлэ киэнник сырдатыллына.

Онон редакция улууc дьаалтатын сыллаабы отчуотун сорох, урут бэчээккэ тахсыбатах, салааларын бэчээттири сөптөөбүнэн ааҕан аабааччылар болломтолоругар таһаарар.

1996 cылга биниги Россия уонна Саха республикатын Президентэрин быбардарыгар кыттан реформалар салгы баралларыгар итэҕэлбитин биллэрдикит. Быйыл экономика онуну була сатыыр кэмигэр олус уустук кэрдистэри аастыбыт. Үп-харчы эргириттэр ыраактары көрсөн хасты да ый хаһааны ылбакка үлэлээн кэлдибит. Ол да буоллар сыананы биэр таһымна тутан олохпут укулаатын айгырапатыбыт.

УЛУУС ДЬААЛТАТЫГАР

Рыночной экономика реформаларын олоххо киллэринэн сибээстэн улууc нуруотун хаһаайыстыбатыгар кэккэ уларыта тутуулар сабаланылар. 1996 cылга улууc дьаалтата 53 штатнай үлэһиттээх, онтон 36 аппарат үлэһитэ, 14 управлениелар уонна отделлар үлэлээн кэлдилэр. Тутуу отдела, социальнай-производственной объектары, олоорор дьыллэри тутуу, айылҕа гаһын киллэринини, о.д.а. киһи олобор суолталаах тутуулары салайарын учуоттаан инвестиционнай тутуу управлениетыгар кубулуйда. Сыл аңарыттан дьаалта социологическай чинчийилэргэ уонна информацияга отдела сарбылына.

Улууc Баһылытын I солбуйааччы Туласынов Н.Н. улууc тас өттүгэр үлэһини барытынан сибээстэн, Саха Республикатын Президентин Ыйаарынан бу иһинэ Партизан нэһилиэгин баһылыгынан үлэлээбит Иванов Е. Е. улууc Баһылытын I солбуйааччынан аһаанан үлэһини сылдыар.

Улууc Баһылытын тутууга солбуйааччы Кирсанов С. П. Саха Республикатын Правительствотун аппаратыгар үлэһини барытынан сибээстэн, улууc Баһылытын солбуйааччытынан бу иһингэр дьаалта тутууга отделын сэбиэдиссэйинэн үлэлээбит Максимов В. М. аһаммыта.

Дьаалтаба 6 управлениелар уонна отделлар сэбиэдиссэйдэрэ аһаанан үлэһиттэр. Бу дьылга дьаалта аппаратын уонна нэһиликтэр дьаалталарын үлэһиттэрин государственнай уонна муниципальнай салайыны анал үөрэхтэригэр ытыгыга болгомто уурулуна. Ол курдук, улууc дьаалтатыттан 2 киһи, нэһиликтэ дьаалталарыттан 2 киһи Хабаровскай куоракка государственнай судууспа академиятыгар кэтэхтэн үөрэнэ киридилэр, 3 нэһиликтэ баһылыга бу академияга баран курска үөрэнэн кэлдилэр. II Хомустаах нэһилиэгиттэн баһылык Эверстов В. В. академияны I cыл иһинэн үөрэнэн бүтэрдэ. Ыччат отделын сэбиэдиссэй Еремеев А. И. Москва куоракка Россия государственнай судууспа Академиятыгар үөрэххэ кириде.

Улууc дьаалтатын баһылытын, киһи солбуйааччыларын уонна отделлар салайааччыларын 14 төгүл «Аһаас эфиринэн» кэпсэтинилэрэ тэрилиннэ. Ааспыт cыл устатыгар улууc Баһылытын 1080 дьаалтала тахыстылар, о. и. 214 дьаал улууc уонна олохтоох дьаалталар үлэһит састааптарыгар сыһыаннаах. Улууc социальнай, экономикай, кадровой, культурнай эйгэтин сайдытыгар туһайыллыбыт 866 араас дьааллар толорууга бардылар. Улууc дьаалтатын коллегиятыгар барыта 31 боппурус көрүдүннэ. Ол курдук, сир ресурстарын табатык туһаныы, улууcка тэнийбит лейкоз дьэн сүөһү ыарытын утары 1996—1997 cылларга ытыллар үлэлэр, капиталнай тутуу, баһаартан, дэнтэн-оһолтон сэрэхтээх буолууга, кыстыка бэлэмнэни үлэлэрин туһунан у. д. а. уһун болдохтоох дьааллар көрүдүнүлэр, олор толорууга уонна хонтуруолга сылдыаллар. Улууc дьаалтата көһө сылдыар коллегията кэккэ сылларга үөскээбит ыраакан балаһыаньааах II Хомустаах нэһилиэгин инники сайдар кэскилин быһаарыыга аһаан ытыллыбыта. Партизан уонна Хамаатта олохтоох дьаалталара нэһиликтэрин социальнай-экономическай сайдытыгар ытар үлэлэрин отчуоттара истиллибитэ. Республика кэккэ министрствотун кытта холбоһуктаах коллегиялары ытыгы бу икки cылга үгэс буолла. Ол курдук, 1996 с. ахсынны 27 күнүгэр киэн ыгырыллыах үөрэх министрствотун кытта холбоһуктаах коллегия муньаба ытыллан. Нам улуунугар үөрэхтээһин концепциятын сайыннарыыга кэккэ уураактар ытыллынылар.

Нэһилиэнньэттэн киэрэр суруктарга, көрдөһүүлэргэ улахан болгомто ууруллар. Сыл устата 73 суруктар уонна сайабыллыаньалар киридилэр, олортон 63-гэр эппиэттэр кэмигэр берилиннилэр.

1996 cылга улууc Муньабын 6 сессиятынан «Нам улуунун Бочуоттаах гражданын» аатын иһэрин, «Улууc дьаалтатын Грамотатынан наһарадалааһын» балаһыаньалара сагардыллан бигэргэммиттэрэ.

Ааспыт cылга улууc дьаалтатын наһараада комиссиятыгар наһараада боппуруостарыгар 536 сайабыллыаньа кириде, о.и.:

1) Аба дойдуну Улууc сэритин сылларыгар килбизинээх үлэлэрин иһин мэтээл удостоверениетыгар 394 сайабыллыаньа кирибиттэн, 271 ветеранга туһааннаах удостоверение берилиннэ.

2) Саха Республикатын үтүөлээх ааттара 10 киһиэхэ иһэрилиннэ.

3) Нам улуунун «Бочуоттаах гражданын» аат 17 киһиэхэ иһэрилиннэ.

4) Улууc Баһылытын грамотата 56 киһиэхэ тутарылына.

Улууc дьаалтатын наһараада комиссията барыта 15 муньабы ытыта.

НАМ УЛУУНУГАР НЭҢИЛИЭННЭ ХАМСААҤЫНА НЭҢИЛИЭННЭ АХСААНА

01.01.97 с. туругунан улууcка нэһилиэнньэ ахсаана 21420 киһи, 7114 хаһаайыстыба 25 нэһилиэнньэлээх пууннарын аһаан олооролор. Эр киһи, дьахтар ахсаана сүһүнүнэн тэһнэр, оҕо ахсаана 7097. Үлэһит дьоруудаах нэһилиэнньэ ахсаана — 10401 киһи. 70 саһыттан үөһэ саастаах дьон — 537, онтон эр киһитэ 158, дьахтара — 379.

Улууcка 1996 cылга 377 оҕо төрөөбүтэ регистрацияланна, онтон уола 193, кыһа — 184. Нам с. — 133 оҕо, Хатын Арыыга — 36, Хамааттаба — 25, Модут, Үөдэй, Хатырык нэһиликтэригэр — 23-түү о.д.а. 9-с оҕонон төрөөбүт оҕо — 2 (Үөдэйгэ, Партизанга), 7-с оҕонон — 1 (I Хомустаахха), 6-с оҕонон — 7, 5-с оҕонон — 16, 4-с оҕонон — 36 оҕо бааллар. Урукку сылларга холоотоххо оҕо төрөөлүнэ аһаах:

1991с.	1992с.	1993с.	1994с.	1995с.	1996с.
528	464	450	401	428	377

Сокуоннай саһын ситэ илик иһэлэртэн 14 оҕо төрөөтө. Сокуоннай абата суох 63 оҕо төрөөтө.

1996 cылга 118 сага ыал баар буолла. Ол эрэри бу көрдөрүү 1995 cылтан 71 ыалынан аһаах. Арбыннга, Салбаһа, Таастаахха биэр да ыал эбиллибитэ. Ыал буолааччылар ордук хото 20—25 саастарыгар холбоһоллор, 25 сокуоннай саастарын сиппэтэх дьон ыал буоллулар.

АРАХСЫ

Олорбут сылларынан	1985	1991	1992	1993	1994	1995	1996
1—3 дьэри	4	2	5	9	7	5	4
3—7 дьэри	6	20	24	15	13	15	11
7—15 дьэри	7	16	8	17	18	24	14
15 үөһэ cыл	—	5	5	5	6	5	2
Уопсайа	17	43	42	46	44	49	31

ӨЛҮҮ-СҮТҮҮ

1996 с. барыта 196 киһи өлөн туораата:	
I нэдиэлэлээх оҕо	— 5
I саһыгар дьыла оҕо	— 4
1—18 дьыла саастаах	— 14
18—50 дьыла саастаах	— 62
50—70 дьыла саастаах	— 69
70-тан үөһэ саастаах	— 46
Араас ыарыылартан	— 115
Оһолтон	— 30
Кырбанап, бэйэбэ тийинэн	— 24

ИС ДЬЫАЛА УЛУУСТААҤЫ ОТДЕЛЫН ҮЛЭТЭ

Отдел штатыгар 84 сотрудник, онтон 50 үрдүк уонна орто саастаап, 34 рядовой уонна алын саастаап, 6 вакантай дуоһунастар бааллар. 13 сотрудник сага үлэбэ ытылына, 19 сотрудник уурайда, о. и. араас кэһиилэр иһин — 10. 34 сотрудник дисциплинарнай эппиккэ тардылына. Кадрдары кытта үлэбэ итэбэстэри туоратыыга былааннаах үлэ барар. «Ис дьыала отделын общественной бэрээдэги ха-

рыстааһынга үлэтин туһунан» 1995 cыл алтынны 24 к. улууc Баһылытын дьаалта тахсан үлэ-хамнас сэртэхсийде. Буруйу оноруу 1995 cылы кытта тэҕнээтэххэ 5,2% аччаата, соруйан өлөрүү ахсаана 75% намтаата. Ол эрэри ыраакан буруйу оноруу 2,5%, күүһүлээһин 300% (2-тэн 8 дьыла), халаһын 150%, киһи өлүүдээх транспорт саахалланыыта 200% улаатылар. Ордук сокуоннай саастарын ситэ илик эдэр дьон ортоугар буруйу оноруу дьиксиннэрэ. 1995 cыллааҕар 25% улаатта. ИДН учуотугар 97 сокуоннай саастарын ситэ илик оһолор тураллар, онтон 8-на кыргыттар. Дьуһурунай чааска арыгы иһэн 100 подросток, о. и. 28 кыас аҕалылына.

Буруйу оноруу улаатыта Нам с., Үөдэйгэ, Модукка таһыста. Сыл устата 1561 итирик туруктаах дьон милицияга аҕалылынылар, онтон 290 киһи сууттанна. Кыра кулугэнистибэ иһин 110 киһи сууттанна.

Сыл устата 15 суол быһылаана буолла, онно 3 киһи өллө, 14 киһи бааһырда. Суол быраабылатын кэһин иһин 1950 протокол оһоһулуна, 146 киһи массына ытар бырааба быһына. 304 транспорт сага регистрацияланна, о.и. 42 — государственнай, 262 — чааһынай.

Ис дьыала отделын буруйу аччатыыга туһуламыт араас сыллаах профилактическай дьааллар ытылынылар. («Поиск», «Быт», «Абитуриент», «Адаптация», «Арсенал» операциялар бардылар).

Оһоһуллубут буруйдары арыһы бырыһыана — 91,6 (1995 с.—91,8%). Милиция учаастактардаабы инспектордарын үлэлэригэр итэбэстэр баалларын бэлэтиэххэ наада:

— сууттамыт дьону кытта профилактическай үлэ ситэтэ суох;

— иһэр-аһыр дьону кытта үлэ, арыгыны сокуоннай аҕа аһааччылары булан эппиккэ тарды кыалдыбат. Ол түмүгэр хаттаан буруйу оноруу 28,1%, итирик туруктаах буруйу оноруу 14,7% улааттылар.

Үлэ коллективтарын общественной бэрээдэги харыстааһынга дьуһуруусуга Нам с. эрэ оһоһуллар. «Бэрээдэги харыстааһынга нэһилиэнньэ кыттытын туһунан» СР Сокуонун олоххо киллэрингэ нэһиликтэр дьаалталара ыһан үлэһиттэрэ уолдаста, общественной бэрээдэги харыстааһынга добровольнай формираниелар тэриллиэхтэрин наада, арыгылааһыны утары бары общественной тэрилтэлэр күүстэрин түмэн үлэ былааннаахтык барынан наада.

ПЕНСИОННАЙ СУЛУУСПА УПРАВЛЕНИЕТА

Пенсионнай сулууспа управление сүһүнүн үс хайысханан үлэһит:

1) Пенсионнай фондага страховой взнос хомуйуу. Билигин туругунан 561 тэрилтэ, биридилээн дьон учуокка турар, о. и. 74 тэрилтэ, биридилээн дьон 1996 с. сага учуокка турдулар.

Сыл устата 174 бэрэбиэркэ оһоһулуна, 67,4 мөл. солк. эһини взнос, 1,8 млрд. солк. пеня аһабылына, 243,1 мөл. солк. ыстараап тэһирилиннэ (дохуоту кистээһин, отчуоту тэһирэбэтэхтэрин иһин).

2) Пенсияны уонна пособины аһаанын 1996 cылга 363 пенсия аһаана, о. и. саһынан 105 киһиэхэ, иһэлэтин иһин — 36 киһиэхэ, иһэр дьонун сүтэрбиттэргэ 100 оҕо, 933 киһи пенсияларын хаттаан аактаран үрдэттилэр, о. и. 218 тыл ветерана. 1996 cылга 373 оҕо пособие араас көрүгэ аһаана.

Пенсионер уопсай ахсаана — 3951 киһи, пособие ылааччы — 7458 оҕо. 1996 cылга манна барыта орбс-куоттана 30,6 млрд. солк.

3) Пенсияны төлөөһүн, дьэбэ тэһирдэн биэри. Үп-харчы кэһитинэн көрөн график быһытынан отдел үлэһиттэрэ пенсияны, пособины дьэбэ тэһирдэн биэрэллэр, ону таһынан араас мероприятияларга кытталлар, наадыааччыларга көмө оһороллор.

НОЛУОК ПОЛИТИКАТЫН ТУТУУУ

Ааспыт cылга кирибит нолуоктартан бюджеттарга кирири сууммата 19.075.447 тыһ. солк. тийдэ, о. э. барылааһын сорок 109,7%-нан толорулуна. Кирибит нолуоктартан федеральнай бюджетка 2,745 мөл. солк. ытылынына, эбэтэр 78,8%, республика бюджеттыгар кириде 2,397 мөл. солк., эбэтэр толорулуна 2,5 төгүл, улууc бюджеттыгар хаалла — 13.932 мөл. солк., бу 107,5% тэһинэр.

Манна эһини бюджеты таһынан госфондаларга: территорияльнай суол фондатыгар 945 мөл. солк., медицинскэй страхованиега 2,216 мөл. солк. киллэрилиннэ. Онон нолуок инспекциятын хонтуруолунан барыта 22.236 мөл. солк. нолуоктар төлөнүлэр.

Бюджеттар дохуоттарын чааһыгар кирибит нолуоктары кээмэйдэринэн ылар буоллаха:

- подоходнай нолуоктар — 10.387 мөл. солк., эбэтэр кирибит нолуок — 54,4%-на;
- НДС-2.678 мөл. солк. — 14% тэһинэр.

Кирибит нолуоктартан уу харчыта суох аахсыы, о.э. хардарыта аахсынан, векселлэринэн 62% кириде. 01.01.97 с. туругунан болдохтор төлөммөтөх (недоимка) нолуоктар сууммалара 1.431 мөл. солк. буолла, эбэтэр төлөммүт нолуоктар 7,5% рын ылар. Ааспыт 1995 cылтан недоимкалар кээмэйдэрэ 2 бүк аччатылына. Недоимкалары аччатыыга улуустаабы финансовой управление балачча үлэлэстэ. Нолуоктар болдохтор төлөнөллөрүн хааччылар инниттэн налоговой инспекциянан 3.911 мөл. солкубайга 362 инкассовый дьааллар, биридилээн предпринимателлэртэн 47 ирдэбиллэр, 14 тэрилтэлэртэн уу харчыны киллэриилэр, о.д.а. быһаччы үлэлэр ытылынылар.

СПОРТ — ДЬУЛУУР, СПОРТ... ТУЛУУР

Хамаатта хоккейа

Республикабыт киин куоратыгар Дьокуускайга «Элэй Боотур» муус дьабырас үлээб киирэн, чакчы да килэйэн-халайан, спорду таптааччыларга иккис дьылэрэ буоллаба. Мууска спордунаан дьарыктанааччылар бу дьабырастан ситэн-хотон, спорт үрдүк чыпчаалыгар тахсыахтара турдаба. Арай манна муус дьабырас сүүрбэччэ сыллаабыта биһиэхэ, Хамааттага тутуллубут буоллун... Төһө да муус дьабырас дэриэбинэ-бэ буолуохтаагар, киин куоракка тутулуубун туһунан оччолорго санаабатарбыт дабаны, Хамааттага хоккей курдук спорт биер сыты көрүнэ киэҥник сайдыбыта. Ол сабана хоккей улахан сөгээрини ылар. Хас биридди аатырбыт хоккейны ааба билэр буолбуттара. Телевизорга көстөр хоккейнай матчыры, биллиилээх телекомментатор Николай Озеровы кытта тэбис тэҥтэ ыһытаан-хаһытаан көрүү буолара.

Ол кэмнэргэ норуоттан тахсыбыт чабылхай педагог, үтүө энтузиаст киин Евтропий Спиридонович Охлопков үгүс сыратын ууран, хоккей оонньуутун киэҥник тэрийбитэ. Киин көбүлээһинини иитэр-үөрэтэр дьобурунан, бэрт кылгас кэм иһигэр, үгүс оҕо ханкыга сатаан турар, оонньуур буола үөрэммиттэрэ. Бастаан биллэн турар үөт мастан клюшка, кэнсиэрбэ баанката шайба эбитэ буолуо. Онтон Евтропий Спиридонович сүүрэн-көтөн, көмөлөһөн бука бары дьыҥнээх клюшканы, шайбаны уонна ханкыга тура сылдьан оонньуур буолбуттара. Ол сабана дьыҥнээх пластикка-вай клюшка улахан дефи-

цит этэ. Оскуода оболоро кыһынгы, сааскы каникулларга «собуруу» күүлэйдээн кэлэллэригэр омуна суох уончалык клюшканы сүгэн кэлэллэрэ.

Агардаас Хамаатта иһигэр түөрт хоккейнай хамаанда: «Чайка», «Вихрь», «Юность», «Тигр» тэриллбиттэрэ. Ону таһынан Хамаатта «Бэргэн» диэн сборной хамаандааһа. Хас биридди хамаанда туһунан формалааба, олоор сирдэрини хоккейнай кортаахтара. Кыаллар сирдэригэр уот тардан киһэ хойукка диэри оонньуулар, дьарыктаналара. Саас хоккей сезона сабалана да, оонньуур оболор эрэ буолбакка, кыралык кырдаасканы мууска киирэллэрэ. Дьэ манна буолаллара хамаандалар икки ардыларыгар сыты киирсилэр, дьыҥнээх хоккейнай турнир-

дар. Евтропий Спиридонович хас биридди оонньоочу толору форматын ирдирэ, хоккей туох баар быраабылатын туһунан оонньоторо. Кыра да үөхсүү иһин «удаление» бизэрэ. Сага сабалаан эрэр хоккейстары туһунан дьарыктыыра. Кими да сатаабаккына диэн, мөхпөккө, туораппакка үөрэтэрэ-такайара. Маны таһынан оройон киини хоккейстара кэлэн күөн көрсөллөрө. Ол курдук «Сельхозтехника», «Чайбылган», икки этээстээхтэр хамаандалара кэллэхтэринэ спорт дьыҥнээх бырааһынныга буолара.

Дьэ, ити курдук 20 сыллаабыта хоккей киэҥник тараммта. Клюшка туттааччыл, ханкыга турбатах оҕо суобун кэриэтэ буолбута. Мантан ситтэрэн буолуо спорду кытта эгэрдэһэн улааппыт, үгүстэр олох-

торун спортка анаатылар. Ол курдук: Валентин Жирковлут — волейболга Саха сириин сборнайы чилиэнэ, Аполлон Охлопков, Ефрем Новгородов, Николай Васильев иччаты спортка уһуйар учууталлар буоллулар. Евтропий Спиридонович курдук энтузиаст дьон баар буоланнар хоккей эрэ буолбакка, спорт араас көрүннэрэ сайдаллар, ситиниллэннэллэр. Киин өссө шахматист, дуобатчыт быһытынан эмиз биллэр. Эрчийэр оболоругар спордунаан дьарыктаны бары сирин-туомун, толору туһунанара. Муһунан олорон теоретической лекциялары, арыгы, табах буортутун туһунан кэпсиирэ.

Евтропий Спиридонович нэһиликкэ общественной үлэтин, уус-уран самодеятельноска кыттытын туһунан суруйар буоллаха бэйэтэ туспа ыстатыйа буолуо этэ.

Түмүкпэр, олунньу 23 күнүгэр, Аба дойдуну көмүскээчилэр күннэригэр, биһиэхэ, «Түһүлгэ» сыһыанлаг киинигэр Хамааттага хоккей тэрилитэ 20 сылыгар уонна спорт бу көрүҥүн ийикитин өссө сайыннараага аһаҕастык дьоруо киһини тэрийбит. Урут бары оонньообут дьону, улуус киини олохтоохторун эмиз кэлэн ирэр-хоро сөһөргөһүн, ахтыы оҕорор-туугулар, сыһыанан бараргытыгар ыгырабыт.

Борис ВАСИЛЬЕВ,
«Түһүлгэ» уус-уран салайааччыта.

Снимокка: 1977 с. Хамаатта сборной хамаандата. Ортоку тренер — Охлопков Е. С. (Хамаатта орто оскуолатын «Спектр» фото-студия түһэриэтэ).

ИҤИРЭХ ТЫЛЛАР

Күндүтүк саныр балтыбын, эдьийбитин, «ССРС культуратын туйгунун», бизе оҕо эйбэс ийитин **КУТУКОВА ЕЛЕНА АЛЕКСАНДРОВНА** үйэ анаардаах үбүдүөйүнэн эвэрдэлибит!

Сыраалаах үлэг түмүктэрин истэн үөрөбүт, бэйэбэр, дьиз кэргэнигэр дьолу-соргуну, кытаанах доруобуйаны, кэрэни-үтүнү айа сылдьарга баҕарабыт!

Таайыҥ, Атласовтар, Карповтар, Тереховтар, Атласовтар.

Реклама • Биллэриилэр • Реклама

Отдел по проблемам семьи, женщин и демографической политике администрации улуса и улусная телестудия «Нам» проводят семейную телеигру «Счастливый случай», посвященную 100-летию со дня рождения М. К. Аммосова

Семейная телеигра нацелена на пропаганду семейного отдыха, организацию совместной деятельности детей и родителей в интеллектуальной сфере.

Условия телеигры: игра проводится на русском языке. В команде участвуют 3 взрослых и 1 ребенок среднего и старшего школьного возраста. Игра проводится в 3 тура. В 1 туре участвуют 8 семейных команд, из них на 2 тур выходят 4 команды-победителя, в 3 финальном туре участвуют 2 команды. Все команды-участники награждаются призами. Главный приз — двухкамерный импортный холодильник. Сроки проведения телеигры с февраля по декабрь 1997 г. Заявки на участие в телеигре принимаются до 24 февраля по адресу: с. Намцы, администрация улуса, каб. 106, 215, тел.: 2-11-52, 2-16-32.

УЛУУСТААБЫ ИСТИБЭТТЭР УОПСАСТЫБАЛАРА ИҤИТИННЭРЭР

Электроннай «Светон» чаһы-будильник атыыланар. Сьаната 180 тыһ. солк.

Телефонна холбоно «Телемиг» сырдыгынан биллэрэр сигнализатор. Сьаната 105 тыһ. солк.

Сагарбаттарга аналлаах телевизорга холбоно (омук уонна дойду телевизордарыгар) диктор тылын суругунаан тылбаастыыр декодер. Сьаната 56—584 тыһ. солкуобай (сьаналара барылааһыннан).

Үөһэ ахтыллыбыт прибордары атыылаһахтары бабалаахтар, дьаһалта дьэтин 103 №-дээх кабинеттар истибэттэр обществоларын председателигэр Н. Г. Поповага суруттарыт.

Истибэттэр уонна сагарбаттар 1997 сыллаах усунуоскутун 45 тыһ. солк. кулун тутар 1 күнүгэр диэри төлүүргүтүгэр.

Истэр аппараттар уонна киинилэр батареикалара усунуоһу төлөөбүттэргэ эрэ атыыланаба.

Улуустаабы истибэттэр обществолара.

ИС ДЬЫАЛА УЛУУСТААБЫ ОТДЕЛЫН ИҤИТИННЭРИИТЭ

Уораллар: Эти, балыгы уонна... оһоһу

Олунньу 3 күнүттэн 9 күнүгэр диэри нэдиэлэбэ барыта 16 быһылаан табыста.

Олунньу 3 күнэ, Үөдэй нэһилигэр ити күн сарсыардагыгар биллибэт дьон гр. Крылов С. И. бас билэр «Нива» массынатыттан икки амортизаторы, ступицаларын устан ылыттар.

Олунньу 4 күнэ, Хамааттага олоорор Аммосов М. Н., үлэтэ суох, көхсүгэр быһабынан аһыыллыбыт. Манна Уус Аддантан төрүттээх, урут сууттаммыт, ханна да үлэтэ суох Ховров И. И., 1964 сыл төрөөх, уоп-баланаан тутулунна.

Сарсынгар Көбөкөһүт 20 саастаах Кондратьев И. И. гр. Е. Н. Бочурову иккэ быһабынан аспыт.

Олунньу 6 күнүгэр Намга күрүлүүр күнүс дьэ аттыттан «Беларусь» тракторы күрэттилэр. Манна 31 саастаах Макаров М. А. уорбаланаан тутулунна.

Ити күн эмиз Намга Октябрьская, 6 баар дьэ подьёһыттан 5 кг. балыктаах суумканы сойботтулар. Эмиэ

ити дьэтигэр, ол эрэн атын ыалтан 15 кг ынах этии мэлиттилэр. Уоруйахтар улахан аппетиттаах буолан бизэдилэр.

Олунньу 7 күнүгэр Граф Бизэргэр Сангаартан төрүттээх 19 саастаах Сивцева М. Н. аһы утабы амсайан баран 2 №-дээх ПУЗ уопсай дьэтин уонна директор кабинетын түнүктэрин ылан көбиспит, аһабытын уйумакка маатыры-куутуру буолбут. Манна холуобунай дьыала тэрилиннэ.

Олунньу 8 күнүгэр Граф Бизэргэр «Квадрат» диэн операция ытыллар кэмигэр 1944 сыл төрөөх М. Ф. Шариповаттан 40 бытыылка «Русская» водканы туох да докумуона суобун иһин, көнүлүт суох атылыһырын иһин түппүттэр. РФ администрация Кодексын 146 ыст. дьыала тэрилиннэ.

Ити күн эмиз Граф Бизэргэр гр. Макаров П. П., 1939 сыл төрөөх, урут сууттаммыт киһи биригэ арыгылаан баран гр. Ф. И. Бережневаны сиккэ сүгэнэн охсө-

бут. Бережнева балыһаба кириде, Макаров холуобунай дьыалаба тардылына.

Эмиэ ити күн Намга гр. В. Н. Малеевтан докумуона суох 20 бытыылка водка, 13 упаковка пинбэ былдьанна.

Олунньу 8 күнүгэр биллибитини Никольскайга кэрээнэ суох быһы тахсыбыт. Ол курдук сана тутуллубут дьэтигэр 7 мөл. солк. сыаналаах «Жарок» итигэр котелу уоран барбыттар. Бу номнуо таһылыбыт систематтан оһоһу арааран уоран ылы урут иһилибэт этэ.

Олунньу 8 күнэ, Бөтүгтэн «Куонга Кириэс» АО служебнай УАЗ массынатын олбуортан күрэтэн барбыттар уонна остуолбаба астарбыттар.

Олунньу 8 күнэ, Нам селотугар Ленин уулуссатыгар баар 17 №-дээх дьэ атыгыгар киһэ 10 чаас сабана Дьокуускайтан ыалдыттын кэлбит гр. М. А. Артемьеваттан хара саһыл бэргэһэтин былдьаабыттар. Манна 1978 сыл төрөөх урут условно сууттаммыт гр. П. уорбала-

нан тутулунна.

Ити күн Искраба биллибэт дьон А. С. Семеновы түөскэ быһабынан аспыттар. Эмсэ-бэлээбит балыһаба кириде. Сарсынгар Намга түүн үөһэ гр. Арьянов С. П., 1967 сыл төрөөх итирик сылдьан бэйэтин илигэ быһабынан аһыһымыт. Үөһэ ахтыллыбыт быһылааннарга милиция үлэһитэринэн бэрэбиэркэлэр ытыллаллар.

Аспыт нэдиэлэбэ сэттэ иһин бытархай күдүгээннээһингэ түбэстилэр. Манна детсад охранныга 47 саастаах дьахтар баарын бэлиэтиэххэ сөп.

20 киһи арыгылаан милиция отделыгар абылыһыннылар. Киһилэр истэригэр 2 Нам орто оскуолатын XI-с кылаһын үөрэнээччилэрэ бааллара билиннэ.

ДНД-га «Быһаҥ» АО, Намнаабы педучилище, Намнаабы комбанк коллективтара тахсыбатылар.

ГАИ линиятынан быһылаан тахсыбата, барыта 34 киһи суол быраабылатын көһөн түбэстилэр.

БОЛБӨЙҮН!

Олунньу 20—22 күннэригэр Бүлүү куоракка ычат, туризм, физкультура уонна спорт специалистарыгар кустовой семинар буолар. Семинар кэмигэр Бүлүүтүбү педучилище студенттарын кытта көрсүһүү былааннаан. Оһоһу учулищега үөрэнэр оболордоох төрөһүттэр оболоргутугар ас, харчы ытыахытын баҕарар буоллаххытына 2-17-00 тел. бислиҥ.

Ычат отдела.

Реклама • Биллэриилэр • Реклама

Продаем автомашину УАЗ-фургон гос. № 3741, 1993 года выпуска, в хорошем состоянии. Обращаться в Управление пенсионной службы.

МТЗ-82 купнаах тракторы атыылыһыбыт. Таастаах, Азаров С. Г., тел. 2-45 10

Редактор В. Г. КАСЬЯНОВ.

ОТДЕЛЛАР информация, сурук; төрүт культура — 21496, иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21640, Бухгалтерия — 21141. «Нам» телерадиостудия — 21632.

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэбитин, дьэбэит аадырыһын чуолкай ыйыҥ. Автор этэрэ мэлдьи хаһыат санаатынныан биер буолуохтаах диэн буолбат.

«Энсиэли» — Нам улуунун хаһыата; 678040, Саха Республиката, Нам с., Октябрьская ул. 1. Учредителлэр: Нам улуунун дьаһалтата, «Саха-полиграфиздат» национальная компания. С. Р. бэчээт уонна маассабай информация көҕүлүн көмүскүүр региональной инспекциятынан регистрациаламмыт № Я 0065.

Нам улуунун типографията: 678040, Нам с., Ленский ул., 85. Формата АЗ. Кээмэйэ 1,0 бэч. лис. Нэдиэлэбэ үстэ тахсар. Индексэ 54889. Тиража 2304. Бэчээттэннэ 12.02.97 с. Сакааһын №-рэ 17.

Нам лесхозун коллектива урукку лесник тыыл ветерана

НОВГОРОДОВ
Николай Алексеевич
өлбүтүгэр кэргэнигэр, оболоругар, сиэннэригэр дириг кутурбанын тиэрдэр.

Дьүөгэбитигэр Хатырык олохтооһо Шелковникова Анна Алексеевна таптыыр убайа

ЗАРОВНЯЕВ
Семен Алексеевич
уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.

Дьүөгэлэрэ Муса, Жанна, Света, Наташа, Тая, Рита, Полина.

Үлэ, тыыл ветерана эдьийбит Бөтүг олохтооһо

КАЙГАРОВОВА
Мавра Егоровна
87 саһыар б.д. олунньу 7 күнүгэр ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириг кутурбанын билэр дьонугар, үлээннээхтэригэр иһитиннэрэбит.

Балта, сиэннэрэ.

Нам педучилищетыгар биригэ үөрэммит дьүөгэбит, методист учуутал

ШЕСТАКОВА
Антонина Афанасьевна
уһун ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытын биригэ төрөөбүтүгэр, аймахтарыгар, бары чугас дьонугар кутурбаммытын тириэрдэбит.

Педучилище 1970 с. выпускниктара.

Таптыыр кэргэним, аҕабыт, эһэбит үлэ тыыл ветерана, өр сылларга лесничества үлээбэит

НОВГОРОДОВ
Николай Алексеевич
б.д. олунньу 10 күнүгэр өлбүтүн чугас дьоннорбутугар, аймахтарыгыгар дириг кутурбанын иһитиннэрэбит.

Кэргэнэ, уолааттара, кийинтэрэ кыргытара, күтүүтэрэ, сиэннэрэ.

Улуустаабы киин балыһа администрацията, профсоюзнай төриэтэ, I Хомуस्ताах участковая балыһаны коллектива бу балыһаба өр кэмгэ үлээбэит

Новгородова
Е. А. тапталлаах кэргэнэ, акушерка Данилова А. Н. тапталлаах аҕата

НОВГОРОДОВ
Николай Андреевич
өлбүтүнэн дириг кутурбанын тиэрдэллэр.

Таисия, Анатолий Васильевтарга тапталлаах оболоро, Михаил Петровичка сиэнэ

МИША
соһумардык күн сириттэн барбытыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.

Максимовтар, Кобяковтар, Еремеевтар.

I Хомуस्ताах олохтоох дьаһалтата уонна ветеранарын сэбиэтэ нэһилик олохтооһо үлэ тыыл ветерана

НОВГОРОДОВ
Николай Алексеевич
эмискэ ыалдьан өлбүтүнэн кэргэнигэр Евдокия Андреевнага, оболоругар, сиэннэригэр, аймахтарыгар дириг кутурбанын тиэрдэллэр.

Хамаатта нэһилигэтин ытыктабыллаах олохтоохторугар Васильев М. П. I, Васильев М. П. II, Васильев П. П., киинлэр дьиз кэрэртэригэр таптыыр сиэннэрэ, бырааттара

МИША
соһумардык өлбүтүгэр дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.

Кривошакиннар.